

in se dostikrat zaganjajo va-njo, da bi jo odpodile. Ali kukovica je močnejša in se ne dá z lepa odpraviti. Kukovičina jajca imajo tenko lupinico, pa so le nekoliko debelejša od jajec tiste ptice, kterej so podložena. Jajca tudi niso vsa enaka, nekteria so višnjelkasta, nekteria zelenkasta, druga zopet rumeno-bela, skorej vsako je drugače pisano in ima drobne pegice po sebi. Ta jajca mora tuja ptica valiti in potem še požrešnega mladiča, ki zeló hitro raste, ne samo v gnjezdu zraven svojih ljubčekov terpeti, ampak ga tudi hraniti s težavno nabranim živežem. Pač je sirota mala ptičica, ktero je kukovica obiskala! In kakošno plačilo ima za tolikanj skerbno odrejo? Návadno pomeče mlada kukovica svoje manjše družice iz gnjezda, da potem toliko lože v njem počiva in se bahato šopiri.

Spolh je kukovica pri Slovencih zeló cénjena ptica. Njenega prihoda se veselé stari in mladi, mali in veliki, ter pravijo, da ona spomlad v kljunu prinese. K nam pride návadno okoli sv. Jurja ter si poišče svoj stanovitni kraj, kjer se precej napové s svojim prijetnim kukanjem. Otroci se je zeló razveselé, eden drugemu pripovedujejo, drug drugega poprašujejo: kdo je že letos kukovico slišal?

V poljedelskem oziru je kukovica zeló potrebna in koristna ptica. Ona se redi od žužkov, posebno od kosmatih gosenic, kterih skoraj nobena druga ptica zobati ne more.

Gosenče dlake se prijemajo njenega želodca, da je včasih znotraj ves kosmat kakor kožuh, zategadelj pa tudi popolnoma neobčutljiv proti ostrim, gosenčjim kosmatinam. Kosmatine, glave, koža in drugi neprebavljivi gosenčji deli, zamotajo se v njenem želodcu ter se potem v podobi krogla izveržejo.

Konec meseca avgusta nas stare kukovice zapuščajo, malo pozneje tudi mlade, ter odhajajo v srednjo Afriko.

Razne stvari.

Drobetine.

(Golobi) so zeló hitre in nagle živalice; v enej uri preletijo dvanajst ur daljave. Po nekterih deželah je imajo za listonose; navežejo jim list okrog vratú, ter je tako izpusté. Golobi se močno in hitro množijo; iz enega samega para se jih v štirih letih 1500 zaplodi. Golobi so priljubljene in snažne živalice; kopljejo se radi v vodi in veselje je gledati snegobelo golobico z lepim svitlim njenim perjem. V svetem pismu imenuje Bog po božno človeško dušo: *golobica moja*. — Golobi nam so podoba hitrosti, ljubezni, snažnosti, nedolžnosti in veselega sporočila. Golob je bil, ki je pri nesel Noetu v barko pervo zeleno vejico. — Sv. Duh je vzel podobo goloba, ko se je prikazal nad glavo našega odrešenika pri njegovem kerstu v reki Jordanu. To je prava podoba njegovega bitstva in delovanja, kajti sv. Duh je zgolj ljubezen, čistost in nedolžnost, pa zahteva tudi od tebe, da posnemaš te lepe čednosti.

(Zimska kerma za golobe.) Razreži kuhanega koruna (krompirja) v prav majhne koščike in ga dajaj golobom. Vsaki peti dan, pa jim daj tudi ovsa in nekoliko mavte od starega zidovja.

Pametnice.

* Vadí se vedno v dobrém. Ako si dober, potem si prizadovaj, da si tudi prijaznost dobrih ljudi pridobiš.

* Bodí zmērom snažen in čist! Iz čistosti in snage našega telesa izvira čistost naše duše; izvira domača sreča in blagostanje. Nečistost in nesnaga pa je vir vsega zléga, bodi si na telesu ali na duši.

* Ves čas svojega življenja imej Boga pred očmi in v svojem serci. Varuj se skerbeno, da ne privoliš v greh in ne storиш ničesar, kar bi bilo zoper zapoved tvojega Bogá.

* Dobro pazi, kako govorиш, bodi si že s tem ali unim človekom. Govor je najlepši dar božji in ravno ž njim se najlože prikupiš ljudém.

* Ne govari veliko; kdor veliko govari, se večkrat kesá.

* Govor je prava podoba človeške duše; po govoru se spoznava pamet in srecé.

* Če hočeš srečno živeti, moraš mlad za dober nauk in lepe čednosti skerbeti.

* Velika neumnost je v mladosti se lišpati, na starost pa pomanjkanje terpeti.

* Uči se od čebelic, kako moraš priden in delaven biti. Le poglej jih! Od cvetlice do cvetlice letajo ter z velikim trudom sladki med nabirajo. Uči se pa tudi od čebelic, da se ne boš za-sé, temuč tudi za druge ljudi pridnosti privajal.

* Bodi varčen! Ti še ne veš, dragi moj, koliko truda in skerbi je treba, priden se le nekoliko premoženja pridobi. Kdor ni že v mladosti priden gospodar, ta bo javalne kedaj v starosti.

Kratkočasnice.

* Na koncu nekega šolskega leta pride učenec domu. Oče ga

vprašajo: No, kako si skušnjo prestat? „Prav dobro“ odgovori sin, „tako dobro, da so vsi gospodje enoglasno sklenili, da jo moram drugo leto še enkrat delati.“

* Dva gospodarja sta travo kosila, eden blizu drugega, vsak s svojim hlapcem. O poldne vsede se pervi gospodar s svojim hlapcem, ter jé in piye, kar si je iz doma prinesel. Drugi gospodar reče svojemu hlapcu: „Vsediva se tudi mi dva, da una tam mislita, da tudi mi dva jéva.“ „Dobro, pravi sluga.“ Oba sedita tako dolgo, dokler sta una dva jedla. Ko se una dva okrepčana vstaneta, vzdigneta se tudi ta dva. Gospódar začne zopet kositi, a hlapce verže kosó od kosišča (držala), pa maha po travi s samim kosiščem, kakor da zares kosí. Na vprašanje gospodarja, kaj dela, odgovori: „Una dva si naj mislita da travo kosim.“

* Neki slepec je bil tergovcu dolzan. Tergovec pošlje k njemu hlapca, ki ga za dolg tirja. Slepec reče hlapcu: Reci gospodarju, da ga lepo pozdravljam in da mu bom vse do zadnjega krajarja plačal, ko ga pervikrat kje vidim.

* Popotnik vpraša gostilničarja, pri ktemer se je bil vstavil, koliko je do bližnjega mesta z dvema konjema? Gostilničar mu odgovori: „Dve uri.“ Popotnik vpraša dalje: „A s štirim konji?“ Gostilničar si malo pomisli in reče: „Eno uro.“ Ko ta razgovor zasliši neki šaljivec, reče popotniku: Vprezite šest konj, pa Vam se ne bo treba voziti, bote kar na enkrat v mestu.“

* Janez pride k svojemu prijátelju Jurju. Ko Juri zagleda Janeza priti, reče dekli, naj Janezu reče, da ga ni domá. Takó je tudi

bilo. Čez nekoliko dni pride pa Juri k Janezu. Ko že pred hišo stoji, zavpije mu Janez: „Ni me doma!“ Juri ves začuden vpraša, kako mora tako neumno govoriti. A Janez reče: „Ako sem jaz mogel verjeti tvojej dekli, jaz mislim, da moreš tí še bolj verjeti meni samemu.“

* Nek reven kmet se podá h gospodu fajmoštru, ter ga prosi, da bi mu pomagal. Fajmošter mu porokó: Dal ti bom nekoliko mernikov žita, ako se prekrižaš. Kmet poskusí, ter se žalibog prepriča, da se je že prekrižati pozabil. Fajmošter mu pravijo, naj gre domú, pa ko se nauči, sme po žito priti. — Drugi dan na vse zgodaj zopet kmet pride, ter se prekriža rekoč: V imenu Boga očeta in svetega duha — amen. — „Kje je pa sin?“ zavpijejo fajmošter. „Doli čaka z zakljem,“ odgovori kmet.

Zabávna naloga.

Izreži si iz debelega papirja ali pa iz lesa č takih podobic,

kakor je vidiš v podobi a, b, c, d,

e, in povej kako se iz njih križ naredi.

(Imena reševalcev, ki to naložo prav rešijo, priobčili bomo v prihodnjem listu, ako nam svojo rešitev naznanijo.)

Zastavice.

(Poslal gr. Tonček Barbo.)

- 1) Kteri konj nazaj ravno tako dobro vidi kakor naprej?
- 2) Koliko tehta luna?
- 3) Moja luč prinese sladek počitek?
- 4) Najpred svitlo-belo, potem umazano. Kaj je to?
- 5) Kedaj je človek brez glave v hiši?

(Rešitev zabávne naloge in uganjke zastavic v prihodnjem listu.)

Uganjke zastavic in rešitev številne naloge v I. listu „Verteca“.

Uganjke zastavic: 1. Pet perstov; 2. Jezik; 3. Hči; 4. Sveča; 5. Polž, ker sam svojo hišo nese.

Rešitev štev. naloge: 20,591 jabelk.

Listnica. Gospod I. L. v Idriji. Pričakujemo vsaki dan kaj lepega iz Vašega spretnega peresa. — Gospodična K. Ž. v R. Lepa Vam hvala za Vašo mično povestico, ktero bono prinesli v prihodnjem listu. Mi želimo, da bi nas še večkrat razveselili s kako drobtinico iz Vašega peresa, ki Vam tako sladko in gladko teče. Serčen pozdrav tudi našemu marljivemu gr. Tončeku. Le tako naprej! — Vsem č. gg. naročnikom, ki nam k našemu podvzetju dober uspeh želijo: serčna hvala!

» Tudi drugo številko našega lista pošljemo še nekterim čast. gospodom na ogled s prošnjo, da nam jo blagovolijo pod ravno tem ovitkom zopet nazaj poslati, ako jih ni volja našega lista podpirati. Vsak lahko vidi in spozna, da smo podvzeli zeló težavno delo, s katerim želimo pokazati, da Slovenci nismo še tako slabí, kakornas nekteri nepravično sodijo. Delajmo tedaj bratje, vsak po svojej moči, za našo narodno stvar in za razvitek duševnega našega življenja!

Vredništvo.